

[Fibiger.]

tror, at det ærede medlem dermed ramte noget betydningsfuldt i denne forbindelse.

Jeg skal anbefale, at man stemmer imod de stillede ændringsforslag og ved tredje behandling stemmer imod lovforslaget.

Kirkegaard: Allerede ved lovforslagets første behandling udtalte jeg på mit partis vegne, at jeg anså 3 mill. kr. om året for at være et for lille beløb, når det drejede sig om udlån til de i lovforslaget nævnte formål. Efter vore hidtidige erfaringer kan et så lille beløb ikke nær dække behovet, det vil blive mere end vanskeligt for grundforbedringsudvalgene at administrere loven; tildeling af lån og afslag om lån vil i alt for høj grad få karakter af lotterispil. Alene af administrative grunde ville jeg derfor være betænkelig ved at opretholde det oprindelige forslag om lån til et beløb af 3 mill. kr. pr. år. Det fremgår af betænkningen, at venstre nu tilslutter sig dette oprindelige forslag, og det til trods for at flertallets indstilling, så vidt jeg kan skønne, fra A til Z opfylder de ønsker og krav, som er blevet fremsat tid efter anden af venstres ordfører, det ærede medlem hr. Foged.

På et lånemarked, hvor behovet for lån ikke kan dækkes, har landbruget med sine mange små virksomheder, lille omsætnings-hastighed o. s. v. en svag stilling. Dertil kommer, at når man på en landejendom opfører f. eks. en kostald til 40 000 kr. — det er ret normalt — stiger ejendommens pris og dermed pantesikkerheden ikke med det nævnte beløb, men kun med omkring halvdelen deraf.

Jeg overdriver næppe med det, jeg her siger, og enhver vil forstå, at også det forhold giver landbruget en svag stilling på lånemarkedet. Jeg mener derfor ikke, det er rimeligt at gennemføre den kreditindskrænkning over for landbruget, som venstres stilling er udtryk for, en kreditindskrænkning på ca. 10 mill. kr. om året. Den lovgivning, som et flertal i udvalget

beder om tilslutning til, imødekommer også i ikke ringe grad henvendelser fremsat fra i hvert fald både landboforeninger og husmandsforeninger, da lovforslaget var til behandling sidste forår. Landboforeningerne ønskede dengang lån på op til 15 000 kr., medens vi i det foreliggende lovforslag ikke går højere end til 7 500 kr. til isolering, modernisering m. v. og til 12 000 kr., når det drejer sig om lån til nybyggeri.

Nu ved jeg meget vel, at den opfattelse i et vist omfang gør sig gældende både her i salen og uden for den, at problemerne vedrørende lån til de i lovforslaget omhandlede formål bør løses af vore kreditinstitutioner, banker og sparekasser; det er også blevet nævnt her i dag, navnlig af det ærede medlem hr. Fibiger. Jeg går ikke imod en sådan opfattelse, slet ikke. Jeg har selv haft de samme ønsker, men med reformplaner og ønsker kan man nu engang ikke betale håndværkere, og derfor mener jeg, det er nødvendigt at gennemføre et forslag som det, flertallet indstiller. I modsat fald frygter jeg for, at arbejdet for en stadig bedre staldhygiejne vil gå omtrent i stå, og det tror jeg ikke er klogt.

Når ejeren selv lægger et beløb til de 7 500 kr., kan han faktisk modernisere og forbedre en ældre kostald, så den ikke er til at kende, og således at den er velegnet til sit formål og derigennem kan bidrage til en bedre og billigere produktion.

Lovforslaget er ikke tidsbegrænset, men jeg tænker slet ikke, at loven skal fortsætte ud i al fremtid. Når vore sædvanlige kreditinstitutioner er parat til at overtage den finansiering, der er tale om, så skal en ophævelse af loven ikke møde modstand fra mig.

Det er nævnt, at renten er forhøjet til 6 pct., og det mener jeg er meget fornuftigt.

Sluttelig vil jeg gerne minde om, at jeg ved første behandling gjorde et par bemærkninger om, at det ikke er let at forsvare, at der af skatteydernes penge skal ydes lån til forholdsvis velhavende med-